

เกริ่นนำและทำความรู้จัก

“Privacy” “Data Protection”

และ GDPR :

ที่ปลุกกระแสความตื่นตัวของ
การทำธุรกิจดิจิทัล และวาระ Hot
ในเวทีระดับโลก

สุรางคณา วายุภาพ

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ทำไม Privacy จึงสำคัญ ?

สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

Universal Declaration of Human Rights Article 12

"No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honor and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks."

GDPR
GENERAL DATA PROTECTION REGULATION

ความสัมพันธ์ระหว่าง

ความเป็นส่วนตัว และ ข้อมูลส่วนบุคคล

ความเป็นส่วนตัว

เช่น สิทธิที่จะอยู่โดยลำพัง
(The right to be let alone)

ข้อมูลส่วนบุคคล

Data Subject (เจ้าของข้อมูล)

Data Controller (ผู้ควบคุมข้อมูล)

Data Processor (ผู้ประมวลผลข้อมูล)

ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล
ซึ่งทำให้สามารถ
ระบุตัวบุคคลนั้นได้
ไม่ว่าทางตรงหรือ
ทางอ้อม

คนไทย ให้ความสำคัญกับ ข้อมูลส่วนบุคคลมากขึ้น

ร้อยละของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เปรียบเทียบตามความ
คิดเห็นที่มีต่อกฎข้อบังคับหรือความคุ้มครองต่าง ๆ
ในการซื้อสินค้า/บริการทางออนไลน์

แต่ความเป็นจริง
ใช้อย่างนี้หรือไม่!!!

- 98.4 การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล
- 98.2 การป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล (Data Breaches)
- 98.2 การป้องกันอาชญากรรมทางไซเบอร์ เช่น การฉ้อฉล
อ้อโกงหรือหลอกลวงเพื่อผลประโยชน์ (Fraud)
การจารกรรม (Theft) การปลอมแปลงหรือ
ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
(Forgery and infringements of privacy)
- 97.8 การคุ้มครองผู้บริโภคทางออนไลน์
- 96.6 มีคำเตือนเรื่องอัตราภาษีอากรชัดเจน เมื่อซื้อสินค้า
ทางออนไลน์จากต่างประเทศ
- 96.5 กลไกการระงับข้อพิพาทของการซื้อสินค้า/บริการ
ทั้งแบบออนไลน์ และออฟไลน์ข้ามพรมแดน
(Online or Offline Cross-border Dispute Resolution)

เทคโนโลยีก้าวหน้า กับการดูแลข้อมูลส่วนบุคคล

Internet of Things (IoT)

เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต 8,400 ล้านชิ้น

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
3,300 ล้าน

ทำให้มีข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกเก็บรวบรวมมีจำนวนมากขึ้น

ส่วนใหญ่มาจาก ภัยคุกคามไซเบอร์

หากข้อมูลรั่วไหลต้องทำอะไร ?

- รายงานเหตุการณ์
- รับมือ และบรรเทาความเสียหาย
- วิเคราะห์ และตรวจสอบสาเหตุ
- ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงระบบที่จัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล

Case Studies

EQUIFAX

facebook

UBER

รั่วไหล 1,000 ล้านคน

รั่วไหล 145 ล้านคน

รั่วไหล 87 ล้านคน

รั่วไหล 53 ล้านคน

ข้อมูลของเราถูกนำไปใช้อะไรบ้าง?

Identity theft

“ถูกขโมยตัวตน”

เพื่อใช้ก่ออาชญากรรม และ
โจรกรรมข้อมูลทางการเงิน

Profiling
“ประมวลข้อมูล
เพื่อใช้กำหนด

Profile”

เพื่อเจาะโฆษณาหาประโยชน์
ทางการเมือง / การตลาด

Misuse

“ข้อมูลถูกขาย
ให้บุคคลที่ 3”

เพื่อใช้ประโยชน์ทางการตลาด
เช่น กรณีของ Facebook และ
Cambridge Analytica

Tracking
Stalking
“ติดตาม
สะกดรอย
สอดแนม”

“SPAM”

เช่น เบอร์โทรศัพท์,
email เป็นต้น

นักท่องเที่ยวชาวยุโรป

“เป็นนักท่องเที่ยวอันดับที่ 2”

ที่เดินทางมายังประเทศไทย

จำนวนนักท่องเที่ยว

6,511,195

คน

สร้างรายได้

480,776.31

ล้านบาท

แหล่งที่มา: จำนวนและรายได้ของนักท่องเที่ยว มกราคม ถึง ธันวาคม 2560P
กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา (ณ วันที่ 11 มกราคม 2561P)

ผลกระทบที่เกิดกับภาคธุรกิจ

**“สูญเสีย
ความน่าเชื่อถือ”**
ทั้งนักลงทุนและกลุ่มลูกค้า

**“ถูกดำเนินคดี
ทางกฎหมาย”**
อาจต้องจ่ายค่าสินไหม
ทดแทน

“เกิดค่าเสียโอกาส”
อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มต้นทุน
ค่าใช้จ่าย

**“เสียเปรียบ
ในการแข่งขัน
ทางการค้า”**

แบบสำรวจความตระหนักในการดูแลข้อมูลส่วนบุคคล

โดย สพรอ. (จำนวน 812 คำตอบ)

คนไทย

ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต

กว่า 90%

เคยให้ข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อเข้าถึงบริการ
ออนไลน์ รองลงมาคือเพื่อชำระเงินและจัดส่งสินค้า

เพียง 9.5% อ่านข้อตกลงและนโยบาย

การใช้ข้อมูลของเว็บไซต์หรือ App ก่อนเข้าใช้งานโดยละเอียด

โดย 56% ระบุว่าใช้เวลาานเกินไป

และ 50% ระบุว่าข้อความเข้าใจยาก

16% ไม่เคยตั้งค่าความเป็นส่วนตัว
(Privacy Setting) บน Social Network

45% ของคนกลุ่มนี้ ระบุว่า ไม่ทราบวิธีการตั้งค่า

กว่า 70% ตระหนักว่า
เจ้าของข้อมูลมีบทบาทสำคัญ
ที่สุดในการดูแลข้อมูล

61% มีความกังวลสูงสุด

หากมีการบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลในการชำระเงินออนไลน์

แบบสำรวจความตระหนักในการดูแลข้อมูลส่วนบุคคล

โดย สพรอ. (จำนวน 812 คำตอบ)

ตัวอย่างพฤติกรรมบน

Social Network ที่สุ่มเสี่ยงต่อ Privacy

65% เคยแชร์โลเคชัน

53% เคยอัปโหลดภาพหรือวิดีโอทันทีหลังถ่าย

15% เคยอัปโหลดภาพถ่ายตัวเครื่องบิน

DATA PRIVACY & PROTECTION

รัฐธรรมนูญ 2560

มาตรา 32 บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และ ครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูล ส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

Timeline กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของคนไทย (Data Protection Law)

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
เสนอร่างกฎหมาย
ต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างกฎหมาย

ร่าง พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล

จำแนกประเภทข้อมูล

หน้าที่

ผู้ควบคุมข้อมูล

กำหนดหน้าที่/ผู้รับผิดชอบ

สิทธิเจ้าของข้อมูล

ช่องทางติดต่อสื่อสาร

**มาตรการความ
มั่นคงปลอดภัย**

ดูแลระบบ IT

**การละเมิด
ข้อมูลส่วนบุคคล**

แจ้งเจ้าของข้อมูล/
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

**Soft Law &
Self-Regulation**

องค์กรร่วมกันจัดทำ

หลักการสำคัญของ GDPR

เพิ่มความเข้มงวดในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล + เพิ่มเติมสิทธิของเจ้าของข้อมูล เช่น

- ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บต้องได้รับความยินยอมอย่างอิสระ ชัดแจ้ง
- แจ้งวัตถุประสงค์การใช้ที่เข้าใจง่าย
- แจ้งแก้ไข/ลบ/ให้หยุดการประมวลผล เมื่อไม่จำเป็นต้องเก็บ/ไม่ประสงค์ให้นำข้อมูลไปใช้
- ขอให้โอนย้ายข้อมูลส่วนบุคคลไปยังผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลรายอื่น
- ผู้ควบคุมข้อมูลต้องจัดทำระบบให้เจ้าของข้อมูลต้องเข้าถึงข้อมูลของตนได้อย่างรวดเร็ว

เพิ่มมาตรการแจ้งเหตุกรณีมีการรั่วไหลของข้อมูล โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลภายใน 72 ชั่วโมง พร้อมรายละเอียด กำหนดหน่วยงาน และเจ้าของข้อมูล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องกำกับดูแลบุคคลที่สาม เช่น Vendor ให้ปฏิบัติตามมาตรการดูแลข้อมูลส่วนบุคคล เช่น การกำหนดหน้าที่ตามสัญญาให้ชัดเจน

กำหนดบทลงโทษ หรือกำหนดค่าปรับตามความหนักเบาของการกระทำ โดยค่าปรับมี ๒ กรณี คือ

- breaches of controller or processor obligations ปรับสูงสุด 10 ล้านยูโร / 2% ของผลประกอบการทั่วโลกของปีที่แล้ว แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า
- breaches of data subjects' rights and freedoms ปรับสูงสุด 20 ล้านยูโร / 4% ของผลประกอบการทั่วโลกของปีที่แล้ว แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

กฎเกณฑ์การดูแลข้อมูลส่วนบุคคล ในระดับสากลที่เข้มข้นยิ่งขึ้น

หลักกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล: EU General Data Protection Regulation (GDPR: 2016)

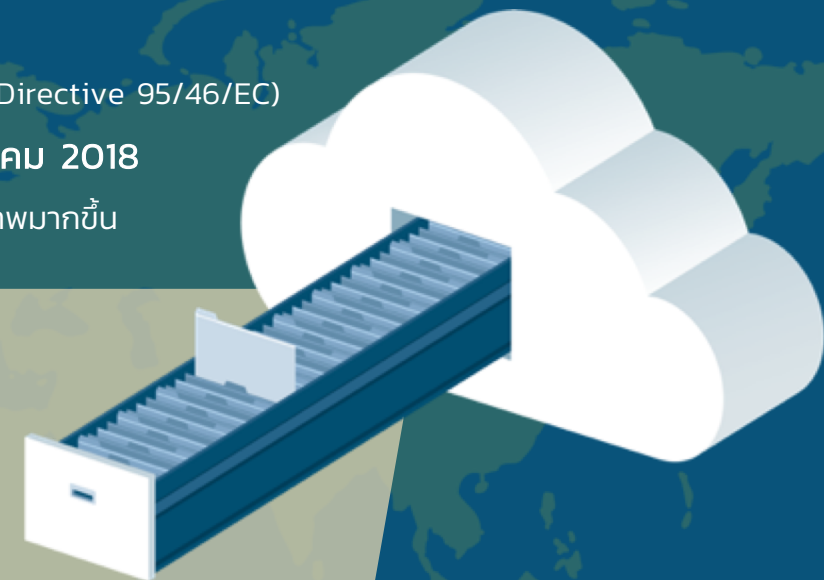
- ❑ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับ PRIVACY & DATA PROTECTION แทนที่ Data Protection Directive 1995 (Directive 95/46/EC)
- ❑ EU Commission รับรองวันที่ 27 พฤษภาคม 2016 **บังคับใช้กับประเทศสมาชิก EU วันที่ 25 พฤษภาคม 2018**
- ❑ หลักเกณฑ์การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ให้เจ้าของข้อมูลสามารถควบคุมข้อมูลของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตการใช้บังคับ ที่ไม่ได้จำกัดแค่ใน EU

ผลกระทบต่อประเทศไทย

- 1. หน่วยงานของรัฐและเอกชนไทย อาจได้รับกระทบ**
หากมีการประมวลผลข้อมูลของคน EU ที่จะต้องปฏิบัติตาม GDPR
- 2. การโอนข้อมูลส่วนบุคคลมายังประเทศไทย**
หากประเทศไทยไม่มีกฎหมาย หรือมีกฎหมายดูแลข้อมูลส่วนบุคคลที่ต่ำกว่า GDPR อาจส่งผลกระทบต่อการบินข้อมูลส่วนบุคคลจาก EU มายังประเทศไทย เว้นแต่ผู้รับโอนมีกลไกการดูแล บังคับตามสิทธิของเจ้าของข้อมูล และการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพเทียบเท่า GDPR
- 3. อาจถูกค่าปรับ เมื่อไม่ปฏิบัติตาม GDPR**
การไม่ปฏิบัติตาม GDPR อาจถูกปรับ 4 เปอร์เซ็นต์ของผลประกอบการ หรือ 20 ล้านยูโร แต่ยังเป็นปัญหาว่าจะมีการบังคับในทางระหว่างประเทศอย่างไร

ประเภทของการละเมิด (Breach) ข้อมูลส่วนบุคคล

การละเมิดความพร้อมใช้ของข้อมูล (Availability Breach)

การทำลายข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ไปเป็นตามกฎหมายหรือเกิดเหตุสุดวิสัย
ทำให้ข้อมูลเสียหาย

การละเมิดความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล (Integrity Breach)

การเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคล

การละเมิดความลับของข้อมูล (Confidentiality Breach)

การเปิดเผยหรือเข้าถึงโดยไม่มีสิทธิของข้อมูลส่วนบุคคล

Four Steps to GDPR Planning

วัตถุประสงค์หลัก:
ตรวจจับและตอบสนองต่อภัยคุกคาม
ก่อนเกิดการฝ่าฝืน แต่ถ้ามีการละเมิด
เกิดขึ้นคุณจำเป็นต้องทราบ
รายละเอียดและผลกระทบที่แน่นอน

วัตถุประสงค์หลัก:
รู้ว่าข้อมูลอยู่ที่ไหนในองค์กร ใคร
สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และใคร
กำหนดมาตรการควบคุมการ
ประมวลผลข้อมูล

**มาตรการรับมือ
การละเมิด**
(Breach Response)

**การประเมิน
ความเสี่ยง**
(Risk Assessment)

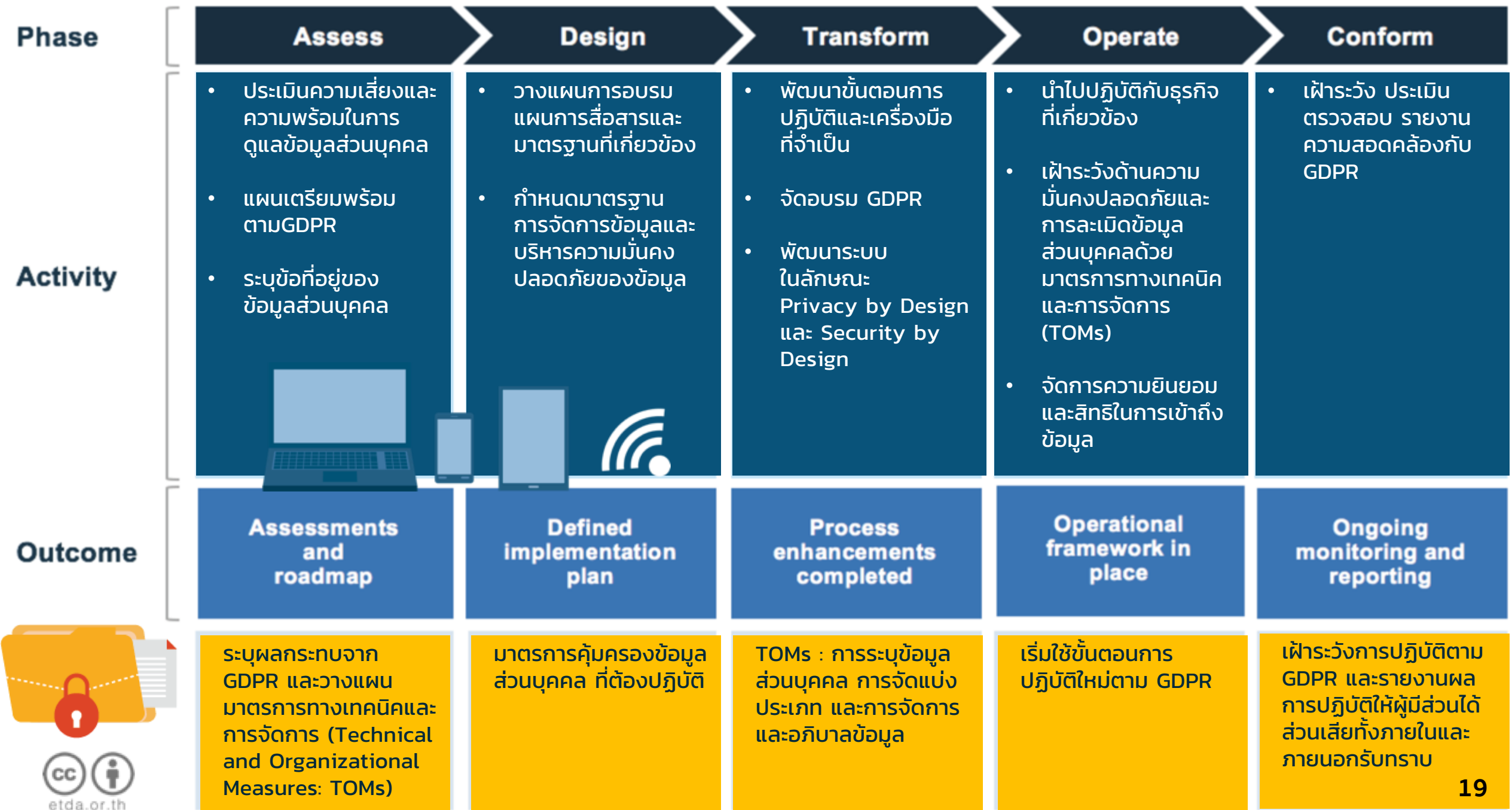
การอภิบาลข้อมูล
(Data Governance)

**การบริหารงาน
กำกับปฏิบัติตาม
ตามกฎเกณฑ์**
(Compliance
Management)

วัตถุประสงค์หลัก:
จัดทำกระบวนการประเมินความ
เสี่ยงเพื่อสร้างความมั่นใจว่าการ
ออกแบบและดำเนินการควบคุม
ถูกต้องเหมาะสม

วัตถุประสงค์หลัก:
สร้างโปรแกรมการปฏิบัติตาม
กฎระเบียบเพื่อให้การควบคุมมี
ประสิทธิภาพ

สิ่งที่องค์กร ควรเตรียมความพร้อมก่อนกม.ข้อมูลส่วนบุคคล จะใช้บังคับ และเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดจาก GDPR

Data Protection
by Design

แต่งตั้ง Working
Group ในองค์กร

แต่งตั้ง DPO

กำหนดประเภทของ
ข้อมูล และมาตรการ
ในการจัดการข้อมูล

นบทวน Data
Protection Policy

ควรทบทวนการ
บริหารจัดการ
Personal Data และ
หลักเกณฑ์การให้
ความยินยอม

ทบทวนกระบวนการ
เข้าถึง
แก้ไข
ลบข้อมูล
เมื่อได้รับการร้องขอ

ทบทวน life-cycle
ของการเก็บรักษา
และทำลายข้อมูล

สิ่งที่องค์กร ควรเตรียมความพร้อมก่อนกม.ข้อมูลส่วนบุคคล จะใช้บังคับ และเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดจาก GDPR

จัดเตรียมข้อปฏิบัติ
การคุ้มครองข้อมูล
ส่วนบุคคล

ทบทวนมาตรการ
คุ้มครองข้อมูลส่วน
บุคคลของประเทศที่มี
การโอนย้ายข้อมูลไป

Document
มาตรการรักษา
ความมั่นคงปลอดภัย
กับข้อมูลส่วนบุคคล

จัดอบรมให้กับบุคลากร
พนักงาน และเจ้าหน้าที่

พัฒนาทักษะและ
กระบวนการตรวจสอบ
ประเมิน (Audit)

Privacy by Design
และ
Security by Design

พัฒนาระบบการ
แจ้งเตือน
(Breach Notification)

ได้รับงบประมาณ
และการสนับสนุน
จากผู้บริหาร

พัฒนากระบวนการในการปกป้องข้อมูล

Critical Data Protection Program

Define

- ระบุและกำหนดข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
- วิเคราะห์และจำแนกมิติที่สำคัญที่สุดของสภาพแวดล้อมข้อมูล
- ทำ GAP Analysis ของกระบวนการและมาตรการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลสำคัญ
- ทำแผนการลดความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับความสำคัญและทดสอบแนวทางแก้ไข
- ตรวจสอบกรอบการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

ข้อมูลส่วนบุคคลอะไร

- ทำความเข้าใจกลยุทธ์โดยรวมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล
- กำหนดเป้าหมายการปกป้อง
- พัฒนาโครงสร้างโมเดลข้อมูล/อนุกรมวิธาน

Discover

ข้อมูลอะไรมีการใช้งานอย่างไร

- ทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมข้อมูล โครงสร้างและ lifecycle
- ดำเนินการตรวจค้น วิเคราะห์ และจำแนก อย่างต่อเนื่อง

Baseline

มีข้อกำหนดอะไรในการปกป้องข้อมูลสำคัญ

- ทำ baseline ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล
- ประเมินกระบวนการและมาตรการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล
- ตรวจสอบ GAP และกำหนดแนวทางแก้ไข

Secure

จะวางแผน ออกแบบ และดำเนินการอย่างไร

- วางแผนและกำหนดลำดับความสำคัญของกระบวนการ Transformation ทางเทคนิคและกระบวนการทางธุรกิจ
- ออกแบบและดำเนินการเพื่อปกป้องข้อมูลสำคัญ ทำให้เข้าถึง และสอดคล้องกับเป้าหมายเติบโตทางธุรกิจ

Monitor

จะจัดการการปกป้องข้อมูลสำคัญอย่างไร

- พัฒนารอบธรรมาภิบาล Risk metrics และกระบวนการเฟิร์มแวร์
- ตรวจสอบกลยุทธ์และวิธีการในการปกป้องข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ

5 กระบวนการของการรับมือ และจัดการการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

1 การรับมือ Incident และยกระดับการบริหารจัดการ (Escalation)

ที่ทันต่อสถานการณ์ Single Channel of Escalation / Documentation / Automated Detection & Alert

2 การประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

Multi-Factor risk assessment / Legal Oversight / Documentation & Audit Trail

3 การรายงานและแจ้งเตือน เมื่อเกิดการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

Approved Notification Template / Central Repository

4 การวิเคราะห์แนวโน้มและรายงานผลของการปฏิบัติ

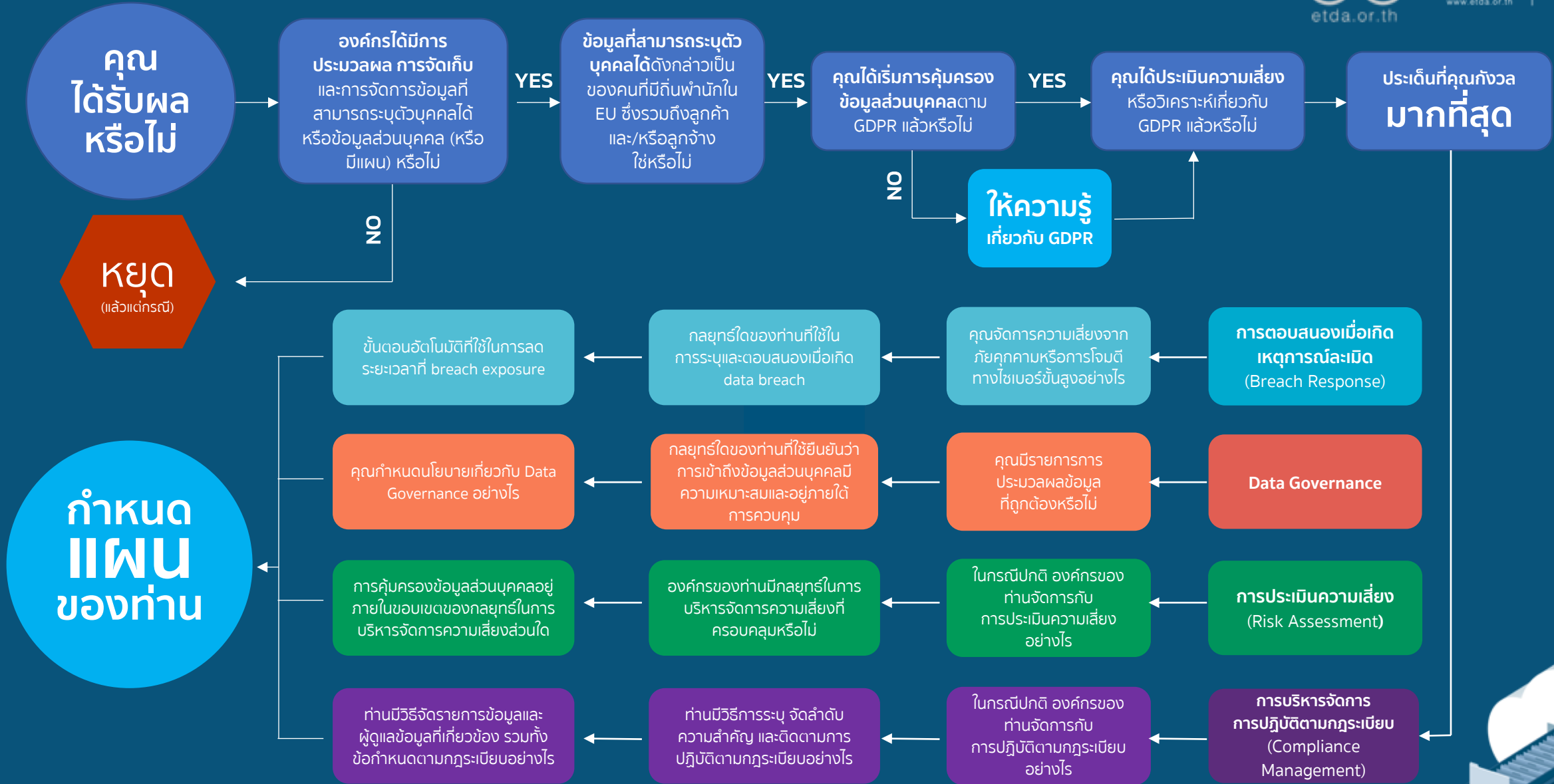
ควบคุมดูแลข้อมูล Establish Benchmarking / Track Key Indicators

5 การติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์และข้อกำหนดต่าง ๆ

Monitor pending regulations / Implementing changes

WORKING TO A PLAN

Facebook
Cambridge /
Analytica

ข้อมูลผู้ใช้งาน
เฟซบุ๊กหลุด

87
ล้านคน

ละเมิด

ข้อมูลส่วนบุคคล

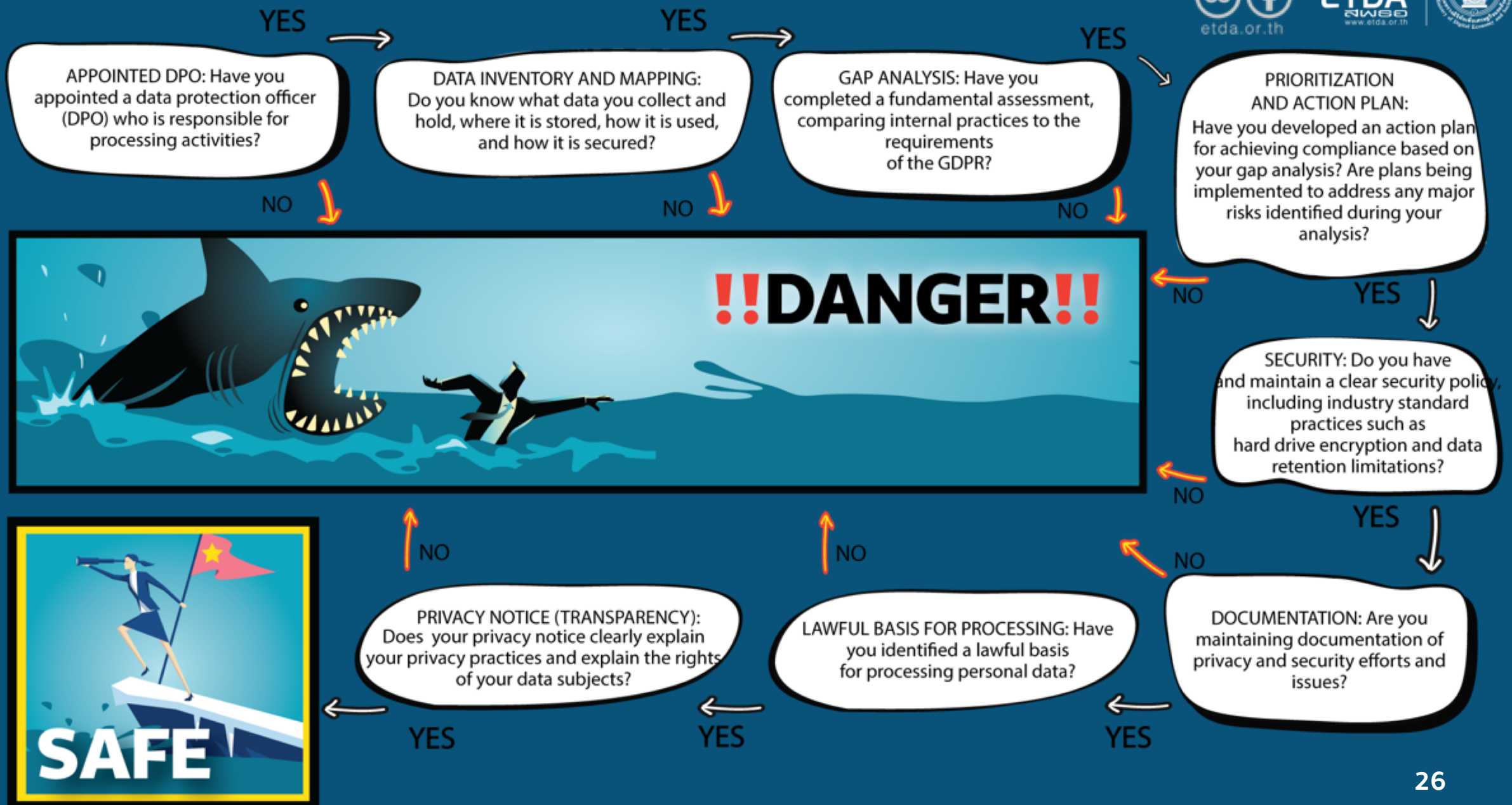
ICANN /
WHOIS

การเปิดเผยข้อมูล
ส่วนบุคคลกว่า

300
ล้านโดเมน

จะเข้าข่ายละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่ ?

มีความเป็นไปได้ว่าจะมีการปิดการให้บริการหรือไม่ ?

EU GDPR COUNTDOWN

006

Days

21

Hours

52

Minutes

41

Seconds

THANK YOU

